

Oversigt over Plantesygdomme.

180. — August 1931.

Følgerne af Gulspidssyge viser sig ved Høst flere Steder, hvor man ikke havde regnet dermed; navnlig Havre paa Sandjord, der er løs efter Roer, viser sig at have svange Aks. Der bør aabenbart næste Aar fortsættes med Udstrøning af smaa Prøver Blaasten paa Arealer, hvor der er Mulighed for Gulspidssyge. Blaasten viser stadig en fortrinlig Virkning; ogsaa i Kløver ses der en ganske afgørende Virkning af den Blaasten, der foregaaende Aar er udstrøet til Dæksæden. I enkelte Tilfælde har 50 kg Blaasten pr. ha ikke frembragt en tilfredsstillende Afgrøde, muligvis fordi der samtidigt er Lyspletsyge, Kalihunger eller andre uheldige Dyrkningsforhold.

Aksfusariose er meget udbredt, som man maatte frygte efter den regnfulde Sommer; det angrebne Korn bør ikke saas uden Afsvampning.

Angrebene af Kløveraal har mange Steder forværret sig betydeligt. Fra det nordlige Jylland og Mors meldes stadig om slemme Angreb i Hvidkløver. Paa Møen er det unge Hvidkløverudlæg mange Steder blevet slemt beskadiget af Spidsmussnudebiller, der i uhyre Antal kommer fra de gamle Frømarker.

I Runkelroemarkerne ses en Del gule Yderblade; som Aarsag anslaaes dels Kalkoverskud, dels Næringsmangel. I Landets sydlige Dele iagttages der meget hyppigt en Gulfarvning, der tilskrives den stærke Nedbør i Juli; hvor der er givet ekstra Salpeter har dette hjulpet.

Angrebene af *Bedelus* fortsattes ind i August, og den anrettede Skade var ofte betydelig.

I Kaalroer ses flere Steder stærke Angreb af Bladpletsyge, forarsaget af Svampen *Cylindrosporium brassicae*. Baade i Kaalroer og Kaal er der ved Maanedens Slutning ret stærke Angreb af Skulpe-svamp.

Rapsjordloppen, der i Aar har gjort megen Skade, ses nu paa Møen i betydeligt Antal i de nysaaede Frømarker og gnaver af de unge Planter. Krusesygegalmyggen har hidtil været ret godartet, naar undtages enkelte slemme Angreb i Kaal. Nu er der dog indløbet nogle Beretninger om Skade i Markerne med begyndende Hjerteforraadnelse (Bakteriose). Kaalfluellarverne har anrettet Skade hist og her, men noget udpræget Hærgningsaar er der ikke Tale om. Kaalorm optraadte kun i ringe Tal i Aar, kun et enkelt Sted er der anrettet Skade af Betydning.

Kartoffelskimmelen er i de allerfleste Egne af Landet ondartet, navnlig i Dagene omkring 2., 15. og 28. August har den bredt sig stærkt. Som sædvanligt ses der Eksempler paa, at tidlige Kartoffler er farlige Naboer for de sildige Sorter. Som modstandsdygtige fremhæves Deodara, Birgitta, Gelkaragis og navnlig Alpha.

Æble- og Pæreskurv er alvorlig mange Steder i usprøjtede eller mangelfuldt sprøjtede Haver, medens gennemført Sprøjtning har virket fortrinligt. Det er som Helhed dog ikke noget udpræget Skurvaar.

Frugttræerne har lidt meget af Bladlus i Aar, men Angrebene er nu i Almindelighed overstaaet. Frugttræspindemiderne, der har haft meget slette Livsbetingelser, har kun gjort sig bemærket faa Steder. Derimod har Tægerne været slemme i Salling.

Filtrust paa Solbær er almindelig, men tillægges ofte ikke nogen større Betydning, da den som Regel kommer ret sent.

Den i Oversigten for Juli omtalte Bønnebakteriose er nu fundet mange Steder i Landet paa en hel Del forskellige Sorter, blandt de angrebne Sorter nævnes særlig ofte Amtsrat Kock, Voks Flageolet og Voks Daddel. Sygdommen er fundet paa Frø fra flere forskellige Lande.

Porremøllene er ofte ødelæggende og Angrebsprocenten kan være 100.

Bladpletsyge paa Pyramidepoppel har mange Steder næsten helt afløvet Poplerne. Træer, som er sprøjtet 4—5 Gange med Bordeauxvædske, er fuldstændig fri for Sygdommen.

Lyngby, 8. September 1931.

Statens plantepatologiske Forsøg.

Der er for August Maaned modtaget 40 Beretninger; endvidere er der indkommet ca. 450 Forespørgsler.

KORN.

Følgerne af Gulspidssyge viser sig flere Steder ved Høst: Svang Havre paa Sandjord, der er løs efter Roer. Udstrøningen af Smaaprøver af Blaasten bør aabenbart fortsættes. I Forsøg paa Lavmose ved Tylstrup er Havren sund paa de sandbelagte Parceller; Rugen er sund over det hele (N. Abildgaard). Blaasten har vist fortrinlig Virkning paa Kærnebesætningen af Havre og Byg, selv 20 kg pr. ha (fordelt med Hestesprøjte) har stærk Virkning (P. O. Overgaard); andre Steder er Udstrøning af 50 kg Blaasten ikke nok til at bringe en tilfredsstillende Afgrøde frem, muligvis fordi der samtidigt er Lyspletsyge, Kalihunger el. a.?

Aksfusariose er meget udbredt, som man kunde frygte efter den regnfulde Sommer.

BÆLGPLANTER.

Gulspidssyge i Kløver og Lucerne er iagttaget et Par Steder; Blaasten, der er udstrøet til Dæksæden, har vist en fortrinlig Virkning ogsaa paa Udlægget (N. A. Olesen).

RODFRUGT.

Gule Yderblade ses i Runkelroemarkerne, dels paa kalkrig Jord (hvor Havren lider af Lyspletsyge. V. Kristensen), dels ved Kalimangel; i det sidste Tilfælde falder Bladrandene hurtigt i det brunlige, og Bladene visner fra Randen indefter. Aarsagen til de gule Blade er dog ikke fuldt opklaret hermed; i et Kalkforsøg er den gule Farve lige udbredt ved alle Kalkmængder (P. O. Overgaard). I Landets sydlige Dele iagttages der over store Strækninger en Gulfarvning, der tilskrives den usædvanlige Nedbør i Juli, dels ved Vandskade, dels ved Kvælstofudvaskning; hvor der er givet ekstra Salpeter har det hjulpet (H. Land Jensen).

Gulspidssyge i Kaalroer og Turnips omtales fra Tvis.

Hvidbakteriose (*Erwinia carotovora*) i Kaalroer og Turnips er allerede ondartet ved Tystofte (Hvidkødede Turnips) og Holstebro.

Bladpletsyge i Kaalroer (*Cylindrosporium brassicae*) forekommer i Vestjylland et Par Steder i betydelig Grad.

Skulpesvamp (*Alternaria brassicae*) paa Kaal og Kaalroe optraadte ret stærkt, stedvis ødelæggende.

KARTOFLER.

Pulverskurv (*Spongospora subterranea*) i ondartet Grad forekom et Par Steder.

Kartoffelskimmelen (*Phytophthora infestans*) betegnes fra de fleste Egne af Landet som ondartet; kun enkelte Steder (Skodborg Herred, Ringkøbing, Studsgaard, Aarhus, Vejle, Sydsjælland) er Angrebet ved Maanedens Slutning endnu moderat. Angrebene synes navnlig at have vundet Udbredelse i Dagene omkring 2., 15. og 28. August. Der ses som sædvanligt Eksempler paa, hvilken Fare tidlige Kartoffler frembyder for sildige Sorter i Nabolaget. Som modstandsdygtige fremhæves Deodara, Birgitta, Gelkaragis og navnlig Alpha; Up to date og King Edward er haardt medtagne.

ERNST GRAM.

FRUGTTRÆER.

Æbleskurv (*Venturia inaequalis*) er ret alvorlig mange Steder i ubehandlede eller mangelfuldt sprøjtede Haver, medens rationel Sprøjtning (d. v. s. mindst 3—4 Sommersprøjtninger) de fleste Steder har virket fortrinligt.

Fra Holbækegnen meldes, at Sprøjtning med Bordeauxvædske i Begyndelsen af August har standset et begyndende Angreb paa modtagelige Sorter som Signe Tillisch, Graastener, Ildrød Pigeon m. fl. Denne Sprøjtning taaltes godt ikke alene af ovennævnte Sorter, men ogsaa af Cox' Orange (A. Andersen Kjær).

Som Helhed maa det dog siges, at det i Aar ikke er saa udpræget et Skurvaar, som man kunde frygte efter den fugtige Juli og August. Det er øjensynligt, at den relative ringe Nedbør, som visse Egne fik i Maj og Juni, har givet Skurven en daarlig Start.

Der synes at være noget mere Sprøjteskade, d. v. s. skruppen Hud paa Frugterne, end i 1930. Sprøjtning med Bordeauxvædske efter at Frugterne er ansatte, har hist og her foraarsaget lidt Svidning af Bladene.

Pudring med Colodust omkring ca. 1. Juli har i Hadsten foraarsaget, at Frogmore og Hawthornden har tabt næsten alle Blade og Frugter, Cox' Pomona en Del og flere andre Sorter noget (N. Gram).

Pæreskurv (*Venturia pirina*) synes i det store og hele ikke saa udbredt og saa ondartet som Æbleskurv, selvom der fra flere Steder meldes om stærke Angreb i usprøjtede Haver.

Haglskudsyge paa Blomme er ved Vejen ret alvorlig paa Rivers early prolific, medens Victoria og Oullins Reine Claude ikke fejler noget (Jens Thorsen).

FRUGTBUSKE.

Filtrust (*Cronartium ribicola*) paa Solbær er almindelig. Fra Bornholm meldes, at Angrebet næppe spiller større Rolle, da Frugtbarheden plejer at være ret god, selvom Buskene altid er angrebet i August Maaned (H. Nielsen).

I Jordløse ved Svebølle er der i flere Haver Angreb af Ribbesvind paa Solbær (E. Christensen).

Paa Jelling-Tørring Egnen hærger Skivesvamp (*Gloeosporium ribis*) Solbær og Stikkelsbær, saaledes at sidstnævnte nogle Steder stod næsten bladløse sidst i August (K. M. Hove). Dette Angreb er ogsaa alvorligt andre Steder i Landet.

I første Tidøgn af Maaneden blev mange Hindbær graa af Sol-skoldning.

KØKKENURTER.

Gummiflod (*Cladosporium cucumerinum*) er almindelig og ofte ondartet paa Frilandsagurker.

Bønnebakteriose, se Side 2.

PRYDPLANTER.

Rosenrust (*Phragmidium rosae*) er mange Steder ondartet. Charles Bonnet er ofte en af de værst angrebne Sorter.

Bladpletsyge (*Marssonina populi*) paa Pyramidepoppel har mange Steder foraarsaget stærkt Bladfald. Det er derfor værd at bemærke, at paa Lollands Frugtplantage i Frejlev er Pyramidepoplerne fuldstændig sunde efter 4—5 Sommersprøjtninger med Bordeauxvædske, tidligere har disse Træer været stærkt angrebne af Bladpletsyge.

ANNA WEBER.

KLØVER.

Kløveraal (*Tylenchus dipsaci*). Der meldes om nogle nye Angreb i Rødkløver og en Del gamle Angreb er kendeligt forværret. Om Angreb i Hvidkløver meldes fra Lemvig Opland. Paa angrebne Pletter i de 3—4 Aars Marker breder etaarig Rappgræs sig (N. Mølgaard). Fra Mors skrives: Angreb paa Rødkløver er ikke iagttaget i ret mange Tilfælde, men de ødelagte Pletter i Hvidkløverbestanden breder sig antagelig paa Grund af den megen Nedbør i August. En Mark har man maattet pløje om som 3-aarig skønt den var bestemt som varig. Den stærkt opblødte Jord giver antagelig Smitten Lejlighed til at brede sig i stærkere Grad, end naar Nedbøren er mindre (Gjerløv-Hansen).

Spidsmussnudebiller (*Apion flavipes*) har gjort megen Skade paa Møen. Fra Hvidkløverfrømarkerne vandrer Billerne ind i Udlægget og skeletterer Bladene fuldstændigt. Billerne var umaadelig talrige og fandtes i stor Mængde i Haverne paa nedfalden Frugt.

BEDER.

Bedelus (*Aphis papaveris*) har som meddelt været meget slemme i Aar. Hist og her var der endnu i Begyndelsen af August noget Angreb.

Knoporm (*Agrotis sp.*). Fra Næstvedegnens meldes om slemme Angreb af disse Larver i Sukkerroer (M. Bakman).

KORSBLOMSTREDE.

Kaallus (*Brevicoryne brassicae*) har ved Tystofte gjort en Del Skade i August, men Angrebet er ophørt (H. Bagge).

Rapsjordloppen (*Psylliodes chrysocephalus*), der i Aar har gjort megen Skade, fandtes paa Møen i stort Tal i de unge Frømarker. Tidligere har man kun regnet med Larvernes Gnav i Roelegeme og Stængler, men nu erfarede vi, at Billerne kan angribe de nysaaede Marker om Efteraaret paa samme Maade som de andre Jordlopper i Forsommeren.

Bladribbesnudebillen (*Ceutorrhynchus quadridens*) har paa Vejle-egnen været meget ødelæggende. I mange Marker saa Kaalroerne ud til at »sulte«, da de havde mange gule, nedhængende Blade (K. Damsgaard).

Kaal møl (*Plutella cruciferarum*) har i Aar været meget godartet. Enkelte Angreb af Betydning saas i Slutningen af August paa Bornholm (H. Nielsen). Mindre Angreb er bemærket ved Lemvig, Varde og i Syd-sjælland.

Krusesygegalmyggen (*Contarinia nasturtii*). Selvom Angrebs-symptomer er almindelige, er den anrettede Skade ringe. Om alvorlige Ødelæggelser i Kaal er allerede meddelt. I denne Maaned foreligger kun tre Indberetninger om Angreb af Betydning. Fra Morsø skrives saaledes: Særlig i Kaalroer har Krusesygen været udbredt og i adskillige Tilfælde ret ondartet. Angrebene fandt Sted paa et saa tidligt Tidspunkt, at Hæmningen i Roetoppens Udvikling har været betydelig. I flere Tilfælde har man iagttaget begyndende Bakteriose (Gjerløv-Hansen). Fra Lemvig Opland: Angrebene er ret slemme her. Flere klager over Angreb af Hjerte-forraadelse (Bakteriose). Det er særlig Wilhelmsburger, der er angrebet (N. Mølgaard). Ogsaa fra Sønderjyllands Østkyst meldes om Angreb (P. Pedersen).

Kaalfluelarver (*Chortophila brassicae* og *floralis*) har ikke optraadt særlig ondartet i Aar, selvom der hist og her er anrettet en Del Skade i Haver.

FRUGTTREER.

Bladlus (*Aphididae*) har som allerede meddelt været slemme ved Frugttreerne i Aar. Endnu i August var Angrebene mange Steder betydelige.

Tæger (*Plesiocoris rugicollis*, *Lygus pabulinus*) er i Salling Æbletræets værste Skadedyr. Tægerne synes at gøre udpræget Forskel paa Sorterne (C. J. Hansen).

Frugttørspindemiden (*Paratetranychus pilosus*). Betingelserne for Midernes Trivsel har i Aar været meget slette og stærke Angreb er sjældne. Hist og her har man dog, særlig paa Espaliertræer, fundet talrige Mider.

KØKKENURTER.

Porremøl (*Acrolepia assectella*) har optraadt ødelæggende en Del Steder. Ved Lyngby var et Bed fuldstændig ødelagt. Der fandtes indtil 20 Larver i hver Plante.

Kaalpyraliden (*Pionea forficalis*). Denne Larve angreb ved Lyngby Savoykaal.

Kaalorm (*Pieris*-Arter) har ved Esbjerg gjort Skade paa Hvidkaal. Ellers foreligger ingen Beretninger om Angreb af Betydning.

Snegle (*Agriolimax agrestis*) er ofte ondartede. Alvorlig Skade paa Køkkenurter bl. a. Løg er anrettet i Haver omkring Horsens (C. A. Nielsen).

PROSPER BOVIEN.
